Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000366037
Uw brief van
Bijlagen 1

10 JUL 2023

Onderwerp
Raadsinformatiebrief Regiovisie Monitor 2022

Datum
6 juli 2023

Geachte raadsleden,

In 2021 is de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 vastgesteld. De regiovisie, complementair aan lokaal beleid, legt gemeenschappelijke doelen, uitgangspunten en verantwoordelijkheden op hoofdlijnen vast. De uitwerking gebeurt in jaarplannen. Het Uitvoeringsplan Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024 is onlangs met uw raad gedeeld. Met deze raadsinformatiebrief en de bijgevoegde Regiovisie Monitor 2022 krijgt u meer inzicht in hoe de jeugdhulp in de regio Haaglanden ervoor staat.

Algemeen beeld
In 2022 stabiliseren de uitgaven van jeugdhulp en het jeugdhulpgebruik zich voor het eerst in Haaglanden. Alleen bij specialistische ggz en individuele begeleiding is nog sprake van een toename aan jeugdhulpgebruik. Als verklaring bij specialistische ggz wordt de toenemende maatschappelijke prestatiedruk onder jongeren genoemd die kan leiden tot meer vraag naar hulp. Bij de individuele begeleiding kan de lange wachttijd voor een kinderdagcentrum (KDC) een oorzaak zijn, doordat tijdens de wachttijd ter overbrugging individuele begeleiding wordt geboden.

Jeugdigen groeien zo thuis mogelijk op
Net als in 2021 worden naar verhouding meer jeugdigen ambulant geholpen dan dat er jeugdigen in een instelling verblijven. Het aantal kinderen en jongeren in de gesloten jeugdhulp blijft afnemen en het aantal jeugdigen in pleeggezinnen en gezinshuizen lijkt iets toe te nemen. Dit past bij de ambitie van de jeugdhulpregio Haaglanden dat kinderen en jongeren in de eigen omgeving bij ouders kunnen opgroeien. Voor een klein deel van de kinderen is thuis wonen (tijdelijk) niet mogelijk waar plaatsing in de omgeving, zoals bij familie, vrienden of kennissen dan de voorkeur heeft. Als dat niet lukt, is een pleeggezin of gezinshuis het beste alternatief. In sommige situaties kan of lukt dit niet en is verblijf in een (gesloten) instelling nodig.

Jeugdigen groeien duurzaam en veilig op
Bij ernstige bedreiging van de ontwikkeling van jeugdigen kunnen jeugdbeschermingsmaatregelen nodig zijn. Het betreft een ondertoezichtstelling (OTS), voogdijmaatregel of jeugdreclasseringsmaatregel. Hierbij krijgen jeugdbeschermers (tijdelijk) de regie om de veiligheid te borgen. Het kan zelfs betekenen dat jeugdigen (tijdelijk) uit huis worden geplaatst in een pleeggezin, gezinshuis of instelling. Het uitgangspunt blijft: zo min mogelijk jeugdbeschermingsmaatregelen. Het aantal cliënten met een kinderbeschermingsmaatregel in Haaglanden loopt in 2022 verder terug.

Aanpak wachttijden
De wachttijd voor jeugdhulp in Haaglanden is in 2022 toegenomen ten opzichte van 2021, vooral binnen de ambulante jeugd-GGZ en verblijf met behandeling, ambulant KDC en respijtzorg (vorm van verblijf). Wachttijden worden in toenemende mate beïnvloed door de krapte op de arbeidsmarkt.

FSC MIX Van verantwoorde herkomst FSC® C017135

Waar er eerst alleen zicht was op schadelijk wachtenden bij verblijfshulp, is er nu ook zicht op schadelijk wachtenden bij de ambulante hulp. Het verbeterde inzicht in de aard en de omvang van de wachttijden problematiek heeft geleid tot concrete acties. Deze acties zijn onder andere:

- De ontwikkeling van een digitaal platform waarin verwijzers, jeugdigen en ouders kunnen zien welke best passende hulp beschikbaar is inclusief de wachttijd;
- Het ontwikkelen van een afwegingskader voor wachtenden, zoals ook is gevraagd vanuit het Rijk;
- De start van nieuwe groepen voor KDC;
- Extra contractuele afspraken met aanbieders. Er is ontbrekend zorgaanbod toegevoegd.

Jeugdhulp en onderwijs werken effectief samen

In 2022 heeft er een onderzoek plaatsgevonden over de noodzaak en meerwaarde van de samenwerking op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp. Uit dit onderzoek blijkt dat scholen en jeugdhulpaanbieders te maken hebben met verschillende contactpersonen, teams en werkwijzen van gemeenten binnen de jeugdhulpregio Haaglanden. Medewerkers uit het onderwijs constateren dat het inschakelen van lokale teams complex is georganiseerd. De praktijk wijst uit dat er op sommige scholen veel hulpverleners rondlopen die individueel jeugdhulp verlenen.

Het belangrijkste inzicht dat het onderzoek heeft opgeleverd is dat er in de jeugdhulpregio Haaglanden sprake is van grensverkeer van leerlingen. Leerlingen gaan van en naar gemeenten naar het voortgezet onderwijs en het (voortgezet)speciaal onderwijs. Om die reden is het noodzakelijk om afspraken te maken over samenwerking tussen lokale teams en scholen en collectief onderwijs- en zorgaanbod in de jeugdhulpregio Haaglanden. Ook het samen ontwikkelen van onderwijs binnen (kleinschalige) woonvoorzieningen heeft prioriteit. De meerwaarde van samenwerking op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp is te vinden in kennisdeling over bijvoorbeeld het omgaan met toenemende prestatiedruk en waar gewenst het samen ontwikkelen van bijvoorbeeld onderwijs- en zorgaanbod. Om die reden is ervoor gekozen om dit in 2023-2024 sub-regionaal (samenwerkingsverband regio) te continueren en te verstevigen.

Jongeren en ouders aan het woord

De jeugdhulpregio Haaglanden onderkent het belang van cliëntparticipatie en zet hier ook op in. Er is ruimte voor verbetering. Jongeren en ouders willen graag gelijkwaardig en structureel betrokken worden bij de doorontwikkeling van de jeugdhulp door gemeenten en jeugdhulpinstellingen. Na afloop moet een terugkoppeling worden gegeven van wat er met de inbreng is gebeurd. Ouders en jongeren zijn kritisch over de uitkomsten van deze onderzoeken, zowel over de opzet ervan als de opbrengst van wettelijk verplichte cliëntervaringsonderzoek (CEO). In de kern komen er steeds dezelfde verbeterpunten naar voren, namelijk: communicatie, de cliënt serieus nemen, gelijkwaardigheid, regie en passende hulp.

Bovenstaande betreft een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten uit de Regiovisie Monitor 2022. Voor meer informatie verwijzen we u naar de Regiovisie Monitor 2022 in bijlage 1. Na de zomer volgt een regionale raadsinformatiebijeenkomst waarbij onder andere de Regiovisie Monitor 2022 wordt besproken.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester